

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (suurkoda)

17. märts 2005 *

Kohtuasjas C-317/04,

mille esemeks on EÜ artikli 230 alusel 27. juulil 2002 esitatud tühistamishagi,

Euroopa Parlament, esindajad: R. Passos ja N. Lorenz, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bishop ja M. Giorgi Fort,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

keha toetab:

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: P. Kuijper, A. van Solinge ja C. Docksey, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja: M. Bethell, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astujad,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ja A. Borg Barthet, kohtunikud R. Schintgen, N. Colneric (ettekandja), S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič, J. Malenovský, J. Klučka ja U. Lõhmus,

kohtujurist: P. Léger,
kohtusekretär: R. Grass,

olles ära kuulunud kohtujuristi,

on andnud käesoleva

määruse

- 1 Euroopa Parlament taotleb esitatud hagiga nõukogu 17. mai 2004. aasta otsuse 2004/496/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahelise lepingu sõlmimist lennuettevõtjate poolt reisijate isikuandmete („PNR, Passanger Name Record”) töötlemise ja edastamise kohta Ameerika Ühendriikide Sisejulgeolekuministeeriumi Tolli- ja Piirivalvebüroole (ELT L 183, lk 83), tühistamist.

- 2 Euroopa Kohtu kantseleisse 21. oktoobril 2004 saabunud hagiavaldusega taotles Euroopa andmekaitseinspektor (edaspidi „inspektor”), keda esindas H. Hijmans, luba astuda parlamendi nõuete toetuseks kohtuasja C-317/04 menetlusse.

- 3 Nimetatud taotlus esitati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT 2001, L 8, lk 1; ELT eriväljaanne 13/26, lk 102) artikli 47 lõike 1 punkti i ning kodukorra artikli 93 alusel.

- 4 Määruse nr 45/2001 artikli 47 lõike 1 kohaselt:

„Euroopa andmekaitseinspektor võib:

[...]

h) edastada asja asutamislepingus sätestatud tingimustel arutamiseks Euroopa Ühenduste Kohtusse;

i) sekkuda Euroopa Ühenduste Kohtusse antud asjade arutamisse.”

Euroopa Kohtule esitatud märkused

- 5 Inspektor väidab, et EÜ artikli 286 lõige 2, mille kohaselt nõukogu asutab sõltumatu järelevalveorgani, mis vastutab selliste ühenduse õigusaktide kohaldamise jälgimise eest, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja nende andmete vaba liikumist, on viidud ellu määrusega nr 45/2001.

- 6 Inspektor leiab, et määrusega antud pädevusega püütakse samuti tagada, et kõikides ühenduse tegevusvaldkondades austataks isikuandmete töötlemisel põhiõigusi ja -vabadusi.

- 7 Kuna EÜ artikli 7 lõikes 1 toodud nimekirjas ei ole inspektor märgitud ühenduse institutsioonina ja kuna ei see säte ega Euroopa Kohtu põhikirja artikkel 40 ei saa olla avalduse õiguslikuks aluseks, siis lähtub inspektor menetlusse astumise avalduses määruse nr 45/2001 artikli 47 lõike 1 punktist i.

- 8 Inspektori väitel viiks selle sätte mis tahes teistsugune tõlgendamine kas selle sätte kehtetuks lugemiseni vastuolu tõttu Euroopa Kohtu põhikirjaga või siis võetaks ära inspektorile antud pädevuse materiaalõiguslik sisu.

- 9 Inspektori menetlusse astumise õiguse ainus piirang tuleneb talle antud ülesandest. Inspektor leiab, et käesoleval juhul puudutab vaidlus ühenduse tegevust isikuandmete töötlemise valdkonnas. Nõukogu on tegutsenud ühenduse välispoliitika raamides. Lisaks nähtub parlamendi esitatud väidetest, et kõnealuste institutsioonide tegevusel on tegelik või vähemalt eeldatav mõju Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (ELT L 281, lk 31; ELT eriväljaanne 13/15, lk 355) kohaldamisele.

- 10 24. novembril 2004 esitas nõukogu kirjalikud märkused inspektori menetlusse astumise avalduse kohta, milles ta nõudis, et avaldus jäetaks vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või alternatiivselt, et see jäetaks põhjendamatus tõttu rahuldamata.

- 11 Nõukogu väidab, et määruse nr 45/2001 artikli 47 lõike 1 punkt i, mis on teisese õiguse säte, ei või teha erandit Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 suhtes, mis on oma tasemelt esmane õigus samal alusel nagu EÜ asutamisleping.

- 12 Teiseks väidab nõukogu, et ei või leida, nagu oleks inspektoril Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 teise lõigu tähenduses piisav huvi asja lahendamise suhtes. Nõukogu arvates on inspektori ülesanne jälgida ühenduse institutsioonide ja organite poolt isikuandmete töötlemist, samas kui käesolevas asjas on küsimus ühendriikide ametkondade õiguses võida pääseda ligi reisijate isikuandmetele, mis on salvestatud lennuettevõtjate broneerimissüsteemides ja mida ühenduse institutsioonid ega organid ühelgi juhul ei töötle.

- 13 24. novembril 2004. esitas ka parlament kirjalikud märkused inspektori menetlusse astumise avalduse kohta, milles leidis, et avaldus näib olevat seaduslik inspektorile antud ülesannete osas, nii nagu neid on kirjeldatud eriti määruse nr 45/2001 artikli 41 lõikes 2.

Menetlusse astumise avaldus

- 14 Avaldus on esitatud määruse nr 45/2001 artikli 47 lõike 1 punkti i alusel, mille kohaselt inspektor võib sekkuda Euroopa Ühenduste Kohtusse antud asjade arutamisse.

- 15 See säte on võetud vastu EÜ artikli 286 lõike 2 alusel, mille kohaselt asutab nõukogu sõltumatu järelevalveorgani, mis vastutab üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja nende andmete vaba liikumist käsitlevate ühenduse õigusaktide ühenduse institutsioonide ja organite suhtes kohaldamise jälgimise eest ja võtab vajaduse korral kõik muud asjakohased meetmed. Nõukogu ei ületanud määruse nr 45/2001 artikli 47 lõike 1 punkti i vastu võttes talle EÜ artikli 286 lõikega 2 antud pädevust, kuna selle meetmega püütakse tagada kõnealuse EÜ asutamislepingu sätte kasulik mõju.
- 16 Nagu inspektor ise tõdeb, on tema menetlusse astumine piiratud talle antud ülesannetest tulenevate raamidega.
- 17 Asjaolu, et käesolev asi käsitleb seadusandlikku meedet, mis puudutab isikuandmete töötlemist lennuettevõtjate poolt, ei tähenda siiski, et kõnealune olukord ei kuulu inspektori ülesannete hulka.
- 18 Vastavalt määruse nr 45/2001 artikli 41 lõike 2 teisele lõigule ei ole inspektori ülesanne jälgida ja tagada üksnes käesoleva määruse ning teiste ühenduse õigusaktide sätteid, mis käsitlevad füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitsmist isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides või asutustes, vaid ka ühenduse institutsioonide ja asutuste ning andmesubjektide nõustamine kõikides isikuandmete töötlemisega seotud küsimustes. See nõustamine ei hõlma üksnes isikuandmete töötlemist nendes institutsioonides ja asutustes. Sel eesmärgil täidab inspektor määruse artiklis 46 sätestatud ülesandeid ja kasutab määruse artiklis 47 antud pädevust.

19 Eeltoodust tuleneb, et inspektori menetlusse astumise avaldus tuleb rahuldada.

Kohtukulud

20 Kuna inspektori avaldus menetlusse astumiseks rahuldatakse, siis otsustatakse menetlusse astumisega seotud kohtukulude kandmine edaspidi.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) määrab:

- 1. Euroopa andmekaitseinspektorile antakse luba astuda kohtuasjas C-317/04 menetlusse Euroopa Parlamendi nõuete toetuseks.**
- 2. Euroopa andmekaitseinspektorile antakse tähtaeg, mille jooksul ta peab esitama oma nõudeid toetavad väited.**
- 3. Kohtusekretär korraldab kõikide menetlusedokumentide ärakirjade edastamise Euroopa andmekaitseinspektorile.**
- 4. Euroopa andmekaitseinspektori menetlusse astumisega seotud kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.**

Allkirjad